गुप्तेन निर्भर्त्स्यमानो हठादेव गृहाजिरं प्राप्योपविष्टः। ततश्च भोजनवेलायां तस्यापि भुक्तिवर्जितमपि भोजनं प्रदत्तं। ततः स भुक्त्वा तत्रैव यावत् सुप्तो निशीथे पश्यति। तावत् तावपि पुरुषौ परस्परं मन्त्रयतः। तत्रैकः प्राह। भो कर्तः किं त्वयास्य धनगुप्तस्याधिको व्ययो ५ निर्मितः। यत् सोमिलकस्याप्यनेन भोजनं दत्तं। तदयुक्तं त्वयानुष्ठितं। स आह। भो कर्म न ममात्र दोषः। मया हि लाभप्राप्तिर्दातव्या व्यवसायिनः। तत्परिणतिः पुनस्त्वदायत्तेति। अथासौ यावदुत्तिष्ठति तावद्धनगुप्तो विसूचिकादोषेण खिद्यमानो रोगाभिभूतः क्षणं तिष्ठति। ततो द्वितीयेऽह्नि तद्दोषेण कृतोपवासः सञ्जातः। सोमिलकोऽपि १० प्रभाते तद्गृहान्निष्क्रम्योपभुक्तधनगृहं गतः। तेनापि चाभ्युत्थानादिभिः सत्कृतो विहितभोजनाच्छादनसम्मानस्तस्यैव गृहे भव्यशय्यायामारूढः सुष्वाप। ततश्च निशीथे यावत् पश्यति। तावत् तावेव द्वौ पुरुषौ मिथो मन्त्रयेते। तत्रैकोऽब्रवीत्। भो कर्तरस्यानेनोपभुक्तधनेन सोमिलकस्योपचारं कुर्वता प्रभूतो व्ययः कृतः। तत् कथमस्योद्धार १५ णविधिर्भविष्यति। यतः सर्वमेतदनेन व्यवहारकगृहात् समानीतमस्ति। स आह। भो कर्म मम कृत्यमेतत्। परिणतिश्च त्वदायत्तेति। अथ प्रभाते कोऽपि राजपुरुषो राजप्रसादजं बाहुवित्तमादाय समायात उपभुक्तधनाय सर्वं समर्पयामास। तद्दृष्ट्वा सोमिलकश्चिन्तयामास। अहो सञ्चयविरहितोऽपि वरमेष उपभुक्तधनो न पुनरसौ कदर्यो धनगुप्तः। २० उक्तं च यतः।

अग्निहोत्रफला वेदाः शीलवृत्तिफलं श्रुतं।
रतिपुत्रफला दारा दत्तभुक्तफलं धनं ॥१५४॥

तद्भगवान् विधाता मां दत्तभुक्तधनं करोतु। न कार्यं मे धनगुप्ततया। तच्छ्रुत्वा तं तादृशं कृत्वा कर्मकर्तारौ जग्मतुरदर्शनीयं। अतो २५ऽहं ब्रवीमि।